

## 1. melléklet

### FOGALOMJEGYZÉK

- 1) **12%-nál nagyobb lejtésű terület:** a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (MePAR) lehatárolásra került, 12 %-nál nagyobb lejtésű terület;
- 2) **Agrártámogatási jogviszony:** a támogató és a kedvezményezett között létrejövő valamennyi jogviszony, ideértve a kifizetéssel nem járó intézkedéseket és az abban való részvételt is;
- 3) **Agro-ökológiai Program:** a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 17/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti támogatás;
- 4) **Árvakelés:** a betakarítás folyamán a kultúrnövény elpergett magjaiból kelt növényállomány;
- 5) **Alap vállalások (A):** a TECS kötelező vállalásai, amelyeket az érintett TECS teljes területén be kell tartani a teljes kötelezettségvállalási időszak alatt;
- 6) **Állandó gyepterület és állandó legelő:** gyepterület vagy egyéb egynyári takarmánynövény természetes (vetés nélküli) vagy művelés útján (vetéssel) történő termesztésére használt, a mezőgazdasági üzem vetésforgójában legalább öt éve nem szereplő földterület, valamint, amennyiben a tagállamok úgy döntenek, olyan földterület, amelyet legalább öt éve nem szántottak fel, nem műveltek meg, vagy nem vetettek be újra különböző típusú gyeppel vagy egyéb egynyári takarmánynövényekkel. E földterület otthont adhat egyéb, legeltetés céljára alkalmas fajoknak is, például cserjéknek vagy fákknak, továbbá, amennyiben a tagállamok úgy döntenek, egyéb, takarmánynövényként szolgáló fajoknak, például cserjéknek vagy fákknak, feltéve, hogy a gyepterület és az egyéb egynyári takarmánynövények túlsúlyban maradnak. *(A közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban (EU) 2021/2115 rendelet] 4. cikk (3) bekezdés c) pontja szerinti meghatározás);*
- 7) **Állategység (ÁE):** az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV.19.) AM rendelet (a továbbiakban: egységes kérelem rendelet) 4. melléklete szerinti állategység átváltási arányok alapján meghatározott egyenérték;
- 8) **Állattartó:** az a természetes személy vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki/amely a tartott állatokért, illetve egy adott létesítmény üzemeltetéséért akár állandó, akár ideiglenes jelleggel felelős *(a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet szerint meghatározás);*
- 9) **Alul legeltetés:** a gyepterület, legeltetés hiányából eredő állapota, amely esetén az érintett földterületen 50 db/hektárt meghaladó mértékben, található olyan fás szárú gyomnövény, amelynek magassága meghaladja az 1 métert, és amelynek lombkorona alatti területe nem tartalmaz legeltethető vegetációt, vagy a fás szárú gyomnövény eltávolítása az alapkultúra károsodása nélkül nem hajtható végre.
- 10) **Aszály érzékeny terület:** a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (MePAR) lehatárolásra került terület.
- 11) **Beavatkozás:** a KAP Stratégiai Tervben meghatározott támogathatósági feltételekhez kötött, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (a továbbiakban: EMGA) vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (a továbbiakban: EMVA) nyújtott egyes támogatási eszköz;
- 12) **Biogáz iszap:** biogáz üzemben biogáz gyártás során melléktermékeként keletkező iszap

- 13) **Bővített talajvizsgálat:** a talaj pH, KA, vízben oldható sók, humusz, CaCO<sub>3</sub>, P<sub>2</sub>O<sub>5</sub>, K<sub>2</sub>O, NO<sub>2</sub>+NO<sub>3</sub>, Na, Mg, SO<sub>4</sub>, Mn, Zn, Cu paraméterekre történő vizsgálata;
- 14) **Célok:** tagállamok által az (EU) 2021/2115 rendelet 107. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett beavatkozási stratégiáik keretében az eredménymutatókra vonatkozóan előzetesen megállapított, a KAP stratégiai terv időszakának végére elérendő értékek;
- 15) **Egyéb tájképi elem:** ökológiai határsáv, erózióvédelmi sáv, nem termelő beruházás keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény, fás-bokros gyepterület, kis vizes élőhely *(egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás)*;
- 16) **Egységes kérelem:** a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 69. cikk (1) – (2) bekezdése alapján, az (EU) 2022/1173 rendelet 8–9. cikke szerint benyújtásra kerülő támogatási, illetve kifizetési kérelem;
- 17) **Elállási kérelem:** a teljes támogatási jogosultság megszüntetésére irányuló kérelem;
- 18) **Erózió szempontjából kockázatos kapásnövények / kapásnövények:** dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka, kukorica, napraforgó, édesburgonya, vagy ezen növények keveréke;
- 19) **Erózió veszélyeztetett terület:** a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben (MePAR) lehatárolásra került 12%-nál nagyobb lejtésű, valamint egyéb erózióval érintett területeket meghatározó fedvény szerinti terület *(a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1. § 4. pont szerinti meghatározás)*;
- 20) **ENAR:** a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet alapján a szarvasmarha-, a juh- és kecskék Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszereinek, valamint a Sertés Nyomkövetési Rendszernek az összefoglaló elnevezése;
- 21) **Évelő szálás pillangós takarmánynövények:** a 11. mellékletben évelő szálás pillangós takarmánynövénynek jelölt növények vagy ezen növények keveréke
- 22) **Fás szárú energetikai célú ültetvény:** a fás szárú ültetvényekről szóló 135/2017. (VI. 9.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében meghatározott fajú, illetve fajtájú fás szárú növényekből létesített, biológiai energiahordozó termesztését szolgáló növényi kultúra, amelynek területe az 1500 négyzetmétert meghaladja;
- 23) **Feltételelesség:** (EU) 2021/2115 rendelet 12. cikke és III. melléklete, valamint a feltételelességről szóló jogszabály szerinti egységes feltételrendszer *(a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 10. § 6. pontja szerinti meghatározás)*
- 24) **Fizikai blokk:** földterülethez kapcsolódó intézkedésekre vonatkozó eljárások céljára kialakított, a mezőgazdasági művelés szempontjából több éven keresztül állandó, terepen azonosítható határokkal rendelkező összefüggő földterület *(a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 22/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás)*;
- 25) **Földhasználati kategória:** a következő művelési módok: szántó, gyepterület, ültetvény, nádas.
- 26) **Főnövény:** az a növény, amelyet az adott évben a földhasználó az adott évi egységes kérelmének benyújtásakor első növényként jelöl meg *(az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás)*;
- 27) **Gazdálkodási napló:** a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által rendszeresített, az agrárpolitikáért felelős miniszter által jóváhagyott és a NÉBIH honlapján közleményben közzétett nyomtatvány és annak adattartalma szerinti napló, vagy a NÉBIH honlapján elérhető elektronikus felület, beleértve a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 30. §-a szerinti permetezési naplót is *(az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás)*;
- 28) **Gyep tematikus előíráscsoportok:** horizontális gyepterület, MTÉT élőhely-védelmi gyepterület

- 29) Gyógy-, aromás- és fűszernövény:** az adott évi egységes kérelem benyújtásáról szóló Kincstári közleményben megjelentetett hasznosítási kódtárban gyógy-, aromás- és fűszernövények jelölt növények;
- 30) Hajtatásos termesztés:** zárt légterű berendezésben (fóliasátor vagy üvegház) történő növénytermesztés;
- 31) Hasznosítás:** a mezőgazdasági területen az adott támogatási jogcímre vonatkozó miniszteri rendeletben vagy pályázati felhívásban előírt növényfaj, növényfajta vagy azok keverékének közvetlen földterület-kapcsolattal történő termesztése, vagy a mezőgazdasági földterület parlagoltatása *(az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás)*;
- 32) Helyszíni vizsgálat:** KAP Vhr. 38. § (1) bekezdése alapján az előzetes helyszíni szemle, helyszíni szemle vagy helyszíni ellenőrzés
- 33) Homogén ültetvény:** legalább 95%-ban egy növényfaj azonos vagy különböző korú egyedeiből álló ültetvény;
- 34) Ideiglenes gyepterület:** olyan gyepterület, amely a herefélék (*Trifolium*) és a lucernafélék (*Medicago*) nemzetségébe tartozó fajok és ezek kizárólagos keverékei alkotta növényállományok kivételével az egységes kérelem rendelet 1. mellékletben felsorolt fajokból álló takarmánynövény vetés nélküli vagy vetéssel történő termesztésére használt földterület, amely a telepítéstől számítva öt évnél fiatalabb, és nem az állandó gyepterület visszaállítási kötelezettség okán került telepítésre *(az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás)*;
- 35) Indikátor:** az uniós jogszabályokban és a programban nevesített, valamint az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által meghatározott, eredményt vagy teljesülést mérő mutató;
- 36) Intézkedés:** a KAP Stratégiai Terv által tartalmazott egyes beavatkozások, valamint nemzeti hatáskörben nyújtott egyes agrártámogatások és egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási beavatkozások;
- 37) Inváziós és termőhely-idegen növényfajok:** a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet mellékletében felsorolt lágy- és fásszárú növényfajok;
- 38) Irat:** a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvény szerinti irat, ideértve a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti okirat, közokirat és magánokirat, illetve az egyes intézkedésekkel kapcsolatban keletkezett egyéb iratok;
- 39) Istállótrágya:** az állati ürülék, a bélsár és a vizelet keveréke szilárd halmazállapotú nedvszívó alomanyaggal, vagy a nélkül, nem beleértve a hígrágyát *(59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet szerinti meghatározás)*;
- 40) Ízeltlábú búvóhely:** olyan természetes vagy mesterséges anyagokból (pl.: nád, lyukas téglák, fa) ember által készített és/vagy kihelyezett menedék, amely a biológia sokszínűségét szem előtt tartva, a mezőgazdasági szempontból hasznos ízeltlábúak számára szaporodási helyet, valamint az időjárási körülmények ellen védelmet biztosít;
- 41) Jogszerű földhasználó:** a KAP Vhr. 61. § (4) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő kedvezményezett;
- 42) Kalászos gabona:** őszi árpa, tavaszi árpa, őszi búza, tavaszi búza, őszi durumbúza, tavaszi durumbúza, őszi tönkölybúza, tavaszi tönkölybúza, őszi novum búza, tavaszi novum búza, őszi tönke búza, tavaszi tönke búza, őszi alakor búza, tavaszi alakor búza, , rozs, őszi tritikálé, tavaszi tritikálé, őszi zab, tavaszi zab, évelő rozs, fekete zab (homoki zab) vagy ezen növények keveréke;
- 43) KAP törvény:** a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény
- 44) KAP végrehajtási rendelet (KAP Vhr.):** a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet
- 45) KAP Stratégiai Terv:** az (EU) 2021/2115 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti KAP stratégiai terv;

- 46) Kedvezményezett:** KAP törvény 10. § (1) bekezdés 12. pontja szerinti kedvezményezett;
- 47) Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszer (KNYR):** a KAP törvény 10. § (2) bekezdése, valamint 21-23. § szerinti nyilvántartási rendszer;
- 48) Kérelemre nyilvántartásba vett kedvezményezett:** a KNYR-ben beazonosított és támogatási azonosítóval rendelkező kedvezményezett, aki, vagy amely kérte a nyilvántartásba vételét;
- 49) Kíméleti terület:** védett faj ismert élőhelye, várható előfordulási, költési helye zavartalanságának biztosítása érdekében kijelölt területrész;
- 50) Kiszorító kaszálás:** a kaszálása a kaszálandó terület középpontjából vagy a táblaszél mellől indulva történik, az ott élő állatok zárványterületre szorítása nélkül.
- 51) Kizárás:** a kedvezményezett támogatási jogosultságának megszüntetése egy adott terület vonatkozásában;
- 52) Kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület (KET):** A KET az a terület, amely EOV koordináták alapján beazonosított, egy kedvezményezetthez köthető, egy tematikus előíráscsoportba bevont, szőlő- és gyümölcsültetvény esetén egy ültetvénycsoportba (extenzív gyümölcsültetvény, intenzív gyümölcsültetvény, szőlőültetvény) tartozó növényfajokkal hasznosított, a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) egy fizikai blokkján belüli, térképileg egyértelműen lehatárolt, összefüggő földterület;
- 53) Kötelezően választandó vállalatok (KV):** *Talajmegújító gazdálkodás szántó* és az *MTÉT élőhely-védelmi gyepek* TECS-ek azon vállalásai, amelyek közül egyet választaniai kell a kedvezményezettnek valamennyi vállalatcsomag esetén;
- 54) Középmély lazítás:** 35–60 cm mélységben elvégzett talajlazítás;
- 55) Központi Elektronikus Szolgáltató Rendszer:** az elektronikus közszolgáltatások nyújtását, illetve igénybevételét támogató központi informatikai és kommunikációs rendszer;
- 56) Legeltethető állatok:** szarvasmarha, bivaly, juh, kecske, ló, szamár, öszvér;
- 57) Lemondási kérelem:** a kedvezményezett által benyújtott, a kötelezettségvállalással érintett területek csökkentésére irányuló módosítási kérelem;
- 58) Levélanalízis:** a levelek olyan laboratóriumi vizsgálata, amely alkalmas annak megállapítására, hogy az adott növény a talajban található felvehető tápanyagok közül melyeket és milyen mértékben hasznosítja;
- 59) Madárbarát kaszálás:** olyan kaszálási mód, amely során a kaszálás kiszorító módon (a kaszálandó terület középpontjából vagy a táblaszél mellől indulva, az ott élő állatok zárványterületre szorítása nélkül), vadriasztó lánc vagy eszköz alkalmazásával, max 4 méteres vágószélességgel és max 8 km/h sebességgel történik;
- 60) Madárodú:** mezőgazdasági területeken előforduló madárfajok táplálkozási, illetve fészkelési lehetőségeinek bővítésére szolgáló berendezés;
- 61) Magas Természeti Értékű Területek (a továbbiakban: MTÉT):** a MePAR-ban fizikai blokk szinten lehatárolt mintaterületek, amelyeken zonális szántó TECS igénybevételére, illetve élőhely-védelmi gyepek esetén kötelezően választandó vállalat választására van lehetőség
- 62) Magyar Államkincstár (Kincstár):** Nemzeti Kifizető Ügynökség, a Nemzeti Irányító Hatóság közreműködő szerve;
- 63) Másodvetés:** a tárgyévra az egységes kérelemben bejelentett főnövény betakarítása után a következő év első főnövénye vetéséig betakarított vagy zöldtrágya-növényként talajba forgatott, bedolgozott vagy a mezőgazdasági területen legalább tarlóállapotban hagyott növénykultúra, ahol mind az első főnövény lekerülését követő, mind a második főnövény vetését megelőző talajmunkákra az agronómiailag indokolt időt figyelembe kell venni, és a másodvetésnek a megelőző főnövénytől különböző növénykultúrához kell tartoznia, azzal, hogy a Brassica napus (takarmányrepcse), Sinapis alba (fehérmustár), Raphanus sativus (retek) fajhoz tartozó növények egymás után még keverékben sem vethetőek (az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás);



- 64) Mechanikus védekezés:** minden olyan művelet, amely alkalmas a gyomnövény vegyszerek használata nélküli ritkítására, elpusztítására;
- 65) Kezelt mederiszap:** olyan mederiszap, amely szennyezőanyag tartalma miatt biológiai, fizikai, kémiai, vagy más megfelelő eljárást követően, a jogszabályi előírásoknak megfelelően helyezhető ki termőföldre *(a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerinti meghatározás)*
- 66) Mezőgazdasági üzem teljes területe:**
- a támogatási kérelem tartalmi értékelése szempontjából a 2024. évi egységes területalapú támogatási kérelmében szereplő összes szántó, gyeper és ültetvény hasznosítási módú terület, míg
  - a kötelezettségek és előírások szempontjából a (EU) 2021/2115 rendelet 3. cikk 2. pontja szerinti, Magyarország területén található üzem teljes területe;
- 67) Méhlegelő:** legalább nyolc, a 9. melléklet szerinti növényfajból álló, megfelelő fajösszetétellel kialakított, a beporzó rovaroknak a lehető leghosszabb időtartamig megfelelő táplálékot biztosító, legalább tárgyév szeptember 30-ig fennálló növénykultúra;
- 68) Mérési tűréshatár:** a helyszíni vizsgálat vagy távérzékelés ellenőrzés során a bejelentett területi elem tekintetében használt tolerancia érték, mely egyenlő a méréssel érintett területi elem kerületének 1 méterrel – erdőterületet érintő mérések esetén 2 méterrel – létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt *(az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás)*;
- 69) Mezőgazdasági parcella azonosító rendszer (MePAR):** egy fizikaiblokk-alapú, (EU) 2021/2116 rendelet 68. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően létrehozott, a földterület használatához kapcsolódó, az (EU) 2021/2115 rendelet III. címében, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott egyes intézkedésekkel összefüggő eljárások kizárólagos, országos földrajzi azonosító és információs rendszere, valamint annak adatbázisa *(a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 22/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás)*;
- 70) Mezőgazdasági termelő:** (EU) 2021/2115 rendelet 3. cikk 1. pontja szerinti természetes vagy jogi személy, illetve természetes vagy jogi személyek csoportja, aki vagy amely a (EU) 2021/2115 rendelet 4. cikk (2) pontja alapján meghatározott mezőgazdasági tevékenységet folytat;
- 71) Mezőgazdasági tevékenység:**
- a) mezőgazdasági termékek termelése, tenyésztése vagy termesztése, ideértve a betakarítást, a fejést, az állattenyésztést és a mezőgazdasági célból történő állattartást,
  - b) egy mezőgazdasági terület olyan állapotban tartása, hogy a szokásos mezőgazdasági módszereken és gépeken túlmutató előkészítés nélkül alkalmas legyen legeltetésre vagy növénytermesztésre, vagy
  - c) a 16. §-ban meghatározott minimumtevékenységek elvégzése a természetes módon legeltetésre vagy növénytermesztésre alkalmas állapotban tartott mezőgazdasági területeken  
*(az egységes kérelem rendelet 1. § 46. pont szerinti meghatározás)*
- 72) Minősített szaporítóanyag:**
- a) a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet [a továbbiakban: 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet] 1–4. számú melléklete szerinti követelményeknek megfelelő,
  - b) a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet [a továbbiakban: 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet] 1–3., 5–9. számú melléklete szerinti követelményeknek teljeskörűen megfelelő,
  - c) a zöldségnövények és az ipari zöldségnövények vonatkozásában, a b) pont szerinti mellékletekben nem nevesített kultúrák esetében az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 19. és 20. §-a szerint minősített, standard szaporítóanyag, amely a termesztésben felhasználható, valamint

- d) citromfű, bazsalikom, kerti kakukkfű, orvosi zsálya, majoranna és közönséges szurokfű vonatkozásában az 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet 4. számú melléklete szerinti paramétereknek – a növénytermesztési hatóság által kiállított vizsgálati jegyzőkönyv szerint – teljeskörűen megfelelő szaporítóanyag  
(a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1.§ 10. pont szerinti meghatározás)
- 73) MobilGazda:** a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényben kapott felhatalmazás alapján a Nemzeti Kifizető Ügynökség által a kedvezményezettek számára biztosított, a digitális állampolgárság egyes szabályairól szóló 321/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 15. §-a szerinti ügyintézés célzó interaktív alkalmazás;
- 74) Monitoring-adatgyűjtés:** az (EU) 2021/2115 rendelet 7. cikke szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célokhoz, mérőföldköveihez viszonyított előrehaladásának, hatásának mérésére szolgáló az (EU) 2021/2115 rendeletnek a KAP stratégiai tervek értékelése, valamint a monitoringhoz és értékeléshez szükséges információgyűjtés tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2022/1475/EU (2022. szeptember 6.) bizottsági rendelet szerinti adatok rendszeres gyűjtése;
- 75) Művelet végrehajtására rendelkezésre álló időszak (művelet kötelezettségvállalási időszaka):** 2025. január 1. napjától 2029. december 31. napjáig vagy a támogatási jogosultság megszűnéséig tartó időszak;
- 76) Natura 2000 terület:** az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 5. §-ának előírásai szerint a MePAR-ban fizikai blokkon belül folt szinten lehatárolt terület;
- 77) Nádas:** minden olyan többnyire vízzel borított terület, amelyen ipari, építőipari, vagy mezőgazdasági felhasználásra alkalmas nád, vagy gyékény terem;
- 78) Nem termelő tájképi elem:** az *egységes kérelem* rendelet 5. § (2) bekezdés c) pontja szerinti tájképi elem (a *Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről* szóló 22/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás);
- 79) Nitrát-érzékeny terület:** 43/2007. (VI.1) FVM rendelet szerint MePAR blokk szinten lehatárolt a 27/2006 (II.7) Korm. rendelet 5. §-ban meghatározott terület.
- 80) Növényvédelmi szakirányító:** I. forgalmi kategóriájú növényvédőszer forgalmazási, vásárlási és felhasználási engedéllyel rendelkező növényorvos, aki saját jogán növényvédelmi szolgáltatási tevékenységet végez vagy jogi személy keretében növényvédelmi irányítói tevékenységet folytat;
- 81) Növényvédelmi előrejelzés:** a károsítók gazdasági veszélyességére, emberre, állatra, környezetre gyakorolt hatására, a károsítók várható megjelenésének, terjedésének, járvány vagy gradáció kialakulásának valószínűsítésére szolgáló, megfigyelésen alapuló prognózis;
- 82) Talajtakarás nélküli pihentetett terület:** az a legalább 0,25 hektár nagyságú szántóterület, amelyen január 1. és július 14. között semmilyen növénykultúrát nem vetnek vagy telepítenek és nem takarítanak be, és amelyen kizárólag a tisztító kaszálást és a mechanikai gyomirtást végezhetnek (a *Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről* szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet szerinti meghatározás);
- 83) Ökológiai célú vízpótlás / vízpótlás:** felszíni víztöbbletből vagy szabad vízkészletből árterekre vagy mélyfekvésű területekre, vízmegtartás vagy más természeti célból történő vízkivezetés a fenntartható vízkészlet-gazdálkodás biztosítása érdekében (a *vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról* szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet] szerinti meghatározás);
- 84) Öntözés:** az ökológiai vízpótlás kivételével a természetes csapadék mesterséges pótlása érdekében, a vízügyi hatóság által engedélyezett mező- vagy erdőgazdasági művelés alatt álló

területen történő vagy a jogszabály alapján öntözhető gyepterület fenntartását biztosító vízhasználat (a 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet szerinti meghatározás);

- 85) **Részleges kizárás:** a földhasználati kategóriába bevitt földterület vagy a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület egy részét érintő területcsökkentés;
- 86) **Szabadon választható vállalatok (V):** olyan vállalatok, amelyek közül a kedvezményezett szabadon választhat. A szabadon választható vállalatok köre TECS-enként kerül meghatározásra;
- 87) **Szálas pillangós takarmánynövények:** a 11. melléklet szerinti növények, vagy ezen növények keveréke
- 88) **Szántó:** szántóföldi növénytermesztés céljából megművelt földterület;
- 89) **Szántó tematikus előíráscsoportok:** horizontális szántó, talajmegújító gazdálkodás szántó. Natura 2000 szántó, MTÉT Tűzokvédelmi szántó, MTÉT Madárvédelmi szántó, MTÉT Kék vércse védelmi szántó
- 90) **Szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszapot tartalmazó komposzt:** a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásnak és kezelésének szabályairól szóló 50/2001. (IV.3.) Korm. rendelet szerinti meghatározott - mezőgazdasági felhasználás céljából engedélyköteles - anyag, amely alól kivételt képez a terméshozzávalók anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet szerinti külön jogszabály előírásainak megfelelő komposztálás útján előállított terméshozzávalók anyag;
- 91) **Talajtani szakértő:** külön jogszabály alapján talajvédelmi, illetve tápanyag-gazdálkodási szakértő engedéllyel rendelkező személy, vagy a külön névjegyzéki szaktanácsadóként tápanyag-gazdálkodás, talajvédelem, szántóföldi növénytermesztés vagy kertészet szakterületen regisztrált névjegyzéki szaktanácsadó
- 92) **Tábla:** egy kedvezményezett által használt, legkisebb azonos hasznosítású, összefüggő földterület és a hozzá kapcsolódó nem termelő tájképi elem, illetve egyéb tájképi elem és tábla elválasztó sáv, amelyet nem metsz kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület, és amelyen egy kedvezményezett egy növényfajt termesz, beleértve a gyepeket, a takarmánykeverékeket is;
- 93) **Tábla elválasztó sáv:** zöldugor vagy méhlegelő hasznosítású, legalább 2 méter széles, azonos hasznosítású szomszédos táblákat elválasztására szolgáló sáv, amely egy adott tábla része.
- 94) **Táblaszegély:** zöldugor vagy méhlegelő hasznosítású, legalább 6 méter, legfeljebb 20 méter széles, egy adott táblát szegélyező önálló tábla, amely területe legalább 0,05 ha nagyságú.
- 95) **Talajjavító mederanyag:** elsősorban termőföld bemosódásból keletkező, a talaj kedvezőtlen tulajdonságainak megváltoztatására, illetve a kedvező tulajdonságok fenntartására szolgáló, kezelés nélkül termőföldre kihelyezhető mederiszap (a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény szerinti meghatározás)
- 96) **Talajtakaró növény:** a talaj takarását biztosító vetett növény, amelyek lehetnek
  - évelők, melyek állandó fedettséget biztosítanak, illetve
  - egyévesek, melyek többnyire a késő ősztől tavaszig terjedő időszakban borítják a talajt;
- 97) **Talajvizsgálat:** akkreditált laboratóriumban elvégzett talajvizsgálat, mely során a talaj különböző paramétereit vizsgálják meg. A talajvizsgálat eredményeire alapozottan készíthető el a tápanyag-gazdálkodási terv;
- 98) **Támogatási azonosító:** a KNYR keretében megállapított, a kedvezményezett beazonosítását szolgáló szám;
- 99) **Támogatási kérelem:** a Kincstár elektronikus kérelem-beadási felületén ([www.mvh.allamkincstar.gov.hu](http://www.mvh.allamkincstar.gov.hu)), erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatvány;
- 100) **Támogatási Okirat:** az agrártámogatási jogviszony létrejötténél a támogató a támogatási kérelemre hozott jóváhagyó döntését tartalmazó okirat;
- 101) **Támogatott terület:** támogatási okiratban jóváhagyott terület;

- 102) Tápanyag-gazdálkodási terv:** a talajvizsgálat alapján számított, ezek hiányában egyszerűsített mérlegszámítási módszer alapján a tervezett termésszinthez meghatározott tápanyagigényhez kialakított szerveztrágyával, műtrágyával vagy egyéb, a növénytáplálás céljából legfeljebb kijuttatandó hatóanyagok évenkénti mennyiségét meghatározó terv;
- 103) Tarló:** A január 1-től augusztus 31-ig tartó pihentetési időszak alatt tarlómaradvánnyal illetve spontán megjelenő zöld növényzettel borított terület, ahol kaszálással vagy szárzúzással megakadályozták a virágzást és a szaporítóképletek kialakulását.
- 104) Tartási hely:** bármely olyan, egy járványügyi egységet képező létesítmény, építmény vagy fedetlen gazdaság esetén bármely olyan hely, ahol a 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet (1) bekezdés szerinti állatokat állandó vagy időszakos jelleggel tartanak, vagy ahol ilyen állatok tartózkodnak, beleértve a vágóhidakat, a halfeldolgozókat, a keltető üzemeket és az állati melléktermék- feldolgozókat. Több létesítmény, építmény egy tartási helynek tekintendő, ha az állatok egymással közvetlenül érintkezhetnek, függetlenül az ott tartott állatok fajtájától, hasznosítási módjától. Amennyiben egy tartási helyen több tenyészet található, úgy azoknak azonos állategészségügyi minősítésűnek kell lenniük *(a helyek, a tenyészetek tartási és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet szerinti meghatározás):*
- 105) Tárgyév:** kötelezettségvállalási időszak adott évének január 1. napjától december 31. napjáig tartó időszaka;
- 106) Tematikus előíráscsoport (TECS):** a vállalkozások földhasználati módok, területi-, és egyéb szempontok szerinti csoportba rendezése. A TECS alap és szabadon választható tevékenységeket, valamint egyes TECS-ek esetén kötelezően választandó tevékenységeket tartalmaz
- 107) Túllegeltetés:** a gyepek olyan helytelen legeltetési módból eredő károsodása, amelynek során a gyepekben az állományalkotó fűfélék rövidre rágása és taposása következtében a gyepek foltokban kiritkul, és a talajfelszín legalább 40%-ban fedetlenné válik az érintett táblán;
- 108) T-ülőfa:** Vártamadarak zsákmányszerzését – ezáltal a mezőgazdasági területek rágcsálóállománynak szabályozását - segítő, olyan T alakú, időálló keményfa szerkezet, melynek legalább 5 cm átmérőjű és 50 cm hosszúságú ülőfelülete vízszintesen, a talajfelszíntől legalább 150 cm magasságban helyezkedik el;
- 109) Ültetvény csoport:** az azonos termesztési intenzitású ültetvények által alkotott csoport. Az adott ültetvénycsoportokhoz tartozó, növényfajonként meghatározott minimális tőszám értékeket a 7. számú melléklete tartalmazza.
- 110) Vadriasztó lánc:** olyan hatékony vadriasztó eszköz, amely alkalmas arra, hogy a kaszálás során a magas növényzetben megbúvó állatokat elriassa, menekülésre készítse. A vadriasztó lánc a kasza előtt minimum 3 méterrel, annak teljes szélességében felfüggesztett láncfüggöny. A láncfüggöny egymástól 13-17 cm távolságban, a tartószerkezethez rögzített, a talajfelszín legalább 10 cm-re megközelítő, a növényzet hatékony átfésülésére alkalmas súlyú láncok összessége. (A lánc önsúlyának meg kell akadályozni a lánc tartórúdra történő gyakori felcsavarodását.)
- 111) Védett tájképi elem:** magányosan álló fa, fa- és bokorcsoport, gémeskút, kunhalom, terasz és kis kiterjedésű tó *(az egységes kérelem rendelet szerinti meghatározás);*
- 112) Vízrel telített talaj:** olyan nagy nedvességtartalmú talajállapot, amikor a talaj további csapadék befogadására már nem képes, és a talaj gépi munkavégzésre nem alkalmas, károsodhat;
- 113) Zárlati károsító:** potenciális gazdasági jelentőségű károsító, amely a veszélyeztetett területen még nem fordul elő vagy előfordul, de nem terjedt el és hatósági határozat alapján védekezést folytatnak ellene;
- 114) Zöldtrágyanövény:** olyan vetett növényfaj vagy növényfajok keveréke, amely legalább 60 napig növénytakaróként beborítja a talajt és a talajtermékenység javításának céljából teljes tömegében a talajba bedolgozásra (Talajmegújító szántó TECS esetén elművelésre) kerül, ahol az árvakelés nem minősül zöldtrágyanövénynek;



- 115) Zöldtrágyanövény bedolgozása:** zöldtrágyanövény talajba történő beforgatása szántással, vagy talajba történő bedolgozása, forgatás nélkül, tárcsával;
- 116) Zöldugar:** olyan, legalább tárgyév szeptember 30-ig fennálló zöldnövényi borítottság, amelyet a 8. melléklet szerinti legalább három faj – amelyből legalább egy évelő szálaspillangós – vetésével alakítottak ki;